

Літнорович Тетяна Миколаївна

Вітер часу

Шостий збірник поезій

Чернігів
2004

Літнарівч Т.М. Вітер часу.
Шостий збірник поезій. Чернігів, 2004, - 111с.

Літнарович Тетяна Миколаївна

Зміст

Передмова	10
.....	
Плин часу	12
.....	
Герои	13
.....	
Лет журавлів	14
.....	
Пылай, моя звезда	15
.....	
„Чим вище в гори”	16
.....	
Скажи мені	17
.....	
„Роз’їхались, розлетілись”	19
.....	
Метелик	20
.....	
Сила волі	21
.....	
Падіння метеорита	22
.....	
Затяжна криза	23
.....	
СМЫСЛ ЖИЗНИ	25
.....	
Ночь	26
.....	
СВЯЗЬ	27
.....	
Тайфун	28
.....	
Пастушка	29
.....	

„Коли згоряють боліди”	30
.....	
Вечір	31
.....	
С чого починається Родина ?	32
.....	
Перебудова	34
.....	
Баян	36
.....	
Інстинкти	43
.....	
Думи 2003 року	44
.....	
Моя планета	45
.....	
Кобзареві думи	46
.....	
Лист на Чукотку Ігореві	47
.....	
Легка нажива	50
.....	
Двадцятий вік	51
.....	
Подільськими стежинами	52
.....	
Сто тридцять років Грицівській школі	55
.....	
День Учителя !	57
.....	
В минуты отчаяния	58
.....	
Виховай душу	59
.....	

„На сесії виступали депутати”	60
.....	
Будні днів моїх	62
.....	
Хлопчачі забаганки	64
.....	
Коли лікуєш душу	65
.....	
Синам	66
.....	
Завинила	67
.....	
Висновок прослуховування сесії	68
.....	
„Далекий краю”	69
.....	
„О музо, музо”	70
.....	
„Життя тече”	71
.....	
„Никто не ведаєт, не знаєт”	71
.....	
„Одинокую старість дарувала”	72
.....	
„Ти нагороди ждеш, мій друже”	72
.....	
„Морозом грунт весь прихопило”	72
.....	
Висновки сесії Верховної	73
.....	
„На дереві дятел стукотів”	74
.....	
Доля	75
.....	

„В полях серед колосистих нив”	75
.....	
„Душа, літаючи над материками”	76
.....	
„Незхитність віри”	77
.....	
„Ніч на Івана Купала”	79
.....	
Хрезантеми	80
.....	
Непосида	81
.....	
Синам	82
.....	
„Сини мої, лебедики”	83
.....	
„Любуюсь, як листя з берізки летить”	83
.....	
Повоєнна згадка	84
.....	
„Нащадки глибоко вдячні Шевченкові”	85
.....	
„Немов з криниці”	85
.....	
Слова	86
.....	
Одари	87
.....	
Одумайтесь, земляне	88
.....	
„Із тисячі очей”	89
.....	
Не забувай !	90
.....	

Ванін атлас	91
.....	
Хомора	92
.....	
Снігурі	93
.....	
Это было недавно	94
.....	
„Новогодняя ночь в лесу”	95
.....	
„Спав їжачок”	96
.....	
„Белый пёс мой Кузьма”	96
.....	
Натхнення	97
.....	
„В житті нерідко буває”	97
.....	
„Навчись прощати ворогам”	98
.....	
Вірність і кохання	99
.....	
Зрада	101
.....	
Іскра в слові	102
.....	
Ринок	103
.....	
„Не знала я розлуки і зради”	103
.....	
Вічність	104
.....	
„Вже посивіла голова”	104
.....	

Не розділене кохання	105
.....	
„Вміло вибирай товариша”	106
.....	
„Мій старенький пес Кузьма”	107
.....	
Людина – часточка Всесвіту	108
.....	
Жду, виглядаю сина	109
.....	
Життя - спалах	110
.....	

Передмова

Свій шостий збірник поезій Літнарівич Тетяна Миколаївна видає у 2004 році. Кожні півроку виходив у світ її збірник поезій. Вона, ніби хороший науковець, звітувала про свою роботу. Це були її маленькі „дисертації”, в які вона вдихнула частинку своєї душі. Можна сказати, що Тетяна Миколаївна з виходом шостого збірника завершує свій перший цикл поезій.

Вичитуючи ці маленькі книжечки, пізнаєш стиль автора, його світосприйняття, його авторський розчерк пера.

Мені потрібно було змусити себе вчитувати і правити стрічки нового збірника поезій. І раптом, ніби все змінилось – я прочитав її поему „Подільськими стежинами”. Цілком поділяючи думку одного з її опонентів, що потрібно писати так, як ніхто не писав, вона змалювала партизанські події в одному невеликому селищі Гриців так, що кров приливає до висків коли читаєш рядки:

„Жінка відчула, що трапилось лихо –
Діток перевдягла в новеньке все тихо.
З матусею на лаві сиділи,
Карателі нахабно в хату влетіли.
Вогнем автоматним по них провели...”

Є у Тетяни Миколаївни крім доброзичливих цінителів її таланту – вчителів, з якими вона працювала до виходу на пенсію, опоненти, які вважають що не має права людина писати вірші і їх друкувати, коли людям відомі шедеври класичної літератури.

Але ж ніде в літературі не описане старовинне селище Гриців, його історія, долі його людей. Адже доля кожної людини неповторима, і коли вже вона прийшла у цей світ, вона повинна розкрити свій талант. Лише у цьому зміст життя людини.

„Одари меня, Новый Год,
Не деньгами, цветами.
Дай мудрости, одари
Златокудрыми словами.

Чтоб слова, как цветы
Аромат разносили,
Строки впору ручью
Неисчерпаны были.”

Можливо літератор і краще описав би події Подільського краю, його історію, долі його людей.

Лише у кого є іскра Божа в серці, зможе виразити себе в поетичних рядках. І це вдалось Тетяні Миколаївні.

Чому виходить шостий збірник поезій на Чернігівщині?

Я думаю, мабуть тому, що автор цієї передмови є щирим прихильником таланту Тетяни Миколаївни, а ще і тому, що будучи маленькою дівчинкою вона сфотографувалася у Чернігові, сидячи на могилі Коцюбинського. Можливо, дух великого письменника передався дівчинці-першокласниці.

Я полюбив її шостий збірник поезій, хоча ще не придумав йому назву. Ще раз перечитав його уважно, продумав його, ідучи на роботу і з роботи. Нарешті викристалізувалася його назва: „Вітер часу”. Під цією назвою піде рукопис в електронний набір і в бібліотеки.

Все нове зустрічає жорсткий супротив. Тому і потрібно проявляти волю, наполегливість і розкривати свій талант, незважаючи на протистояння думок.

І як Тетяна Миколаївна вільно і легко оперує і українською і російською мовами, я від душі скажу:

„Да хранит её Ветер Времени !”

Руслан Літнарівч

Плин часу

Одиноко і мовчазно
Пройшла життя ніким незнана.
Лиш перед кінцем своїм
Музою радості пізнала.

Миттєво освітила кругозір,
Невідомими стежками повела,
В світ житейських подій, незгод,
Перо, як меч мені дала.

Щоб поклик серця вилить на папері,
Як вірна донька відкрити двері:
Впустить свободу і справедливість,
Народу радість і цнотливість.

Я щиро люблю Батьківщину,-
Горем і радістю її жила.
Трудилась, а муза в добрий час
Мудрості, наснаги додала.

Колись же втихне вітер непогоди
І зійде морок, як туман;
Зацвіте в моїм краю свобода
І знищать мородерство і обман.

О, славна музо, ти допомагаєш
Дух часу відчути, уловити,
Темні сили, проникнувши до нас
Розкрити, виявити, розтрощити.

Герои

Каждая Эпоха
В общество изменения вносила
В зависимости от обстоятельств –
Героев своих родила.

Бесстрашие и верность,
Любовь к Отчизне и народу
Герой совершал поступками своими
Отчизне и небу на угоду.

Он бросал вызов смерти,
Забрало сняв, шел вперед.
Не искал легкого пути,
Искоренял зло, преступности невзгод.

Народ их уважал, боготворил, -
Не оспорь строчки эти.
Так поклонитесь мертвым,
Когда ушли они в бессмертие.

Поколения всех эпох, времен,
С уважением произносят их имена.
Примером грядущим служит,
Какая бы эпоха сейчас ни была.

Лет журавлів

Табун злету журавлів
З небом хвилею зливається,
Наче вітер махне могутнім крилом
Радістю і печалью відгукається.

В журавлинім Кру почувеш печаль,
На землі кровавим слідом відгукнеться.
Тут насилля, жорстокість завжди
У людей спокон віку ведеться.

Їм простір вселенський відкритий,
Глибина небес і земна природа.
Для них кордонів не існує,
Життя, як вічність, свобода.

Свобода необхідна всьому живому,
Без неї гине все живе.
Життя хай квітне на землі,
Насильству і неволі місця не буде хай ніде.

Пылай, моя звезда

Пылай, моя звезда, во мраке ночи,
Ярче путь мой освети.
Я дочь Земли, родного мне народа,
Но на дороге препятствия одни.

Борюсь в блужданиях вечно,
Расстрачиваю силы исканием пути;
Туда пойду – лишь трудности и могилы,
Сюда – здесь нищета и кресты.

И что за труд тяжелый получила?
Вознаграждение сорокалетнего труда:
Букет болезней безутешных,
И в старости вопиющая нищета.

Пылай, звезда, во мраке ночи,
Лети, звезда, не мне светишь ты.
Утешь меня хоть на закате,
Сынам моим ты ярко дорогу освети.

Ты принеси им радость в будни,
Дорогой гладкой проведи.
Развей, сожги невзгоды,
И ярко им дорогу освети.

Чим вище в гори –
Сніг чистіший і біліший.
Любов і поезія, як два крила –
Гармонія, душі наймиліша,
Закономірність, як істина стара.

Коли вірш струною в серці зазвучить,
Як гора вершиною блищить.
Почуття, емоції у тобі сколихне, -
До дій нежданно надихне.

А якщо холодом обдасть,
Те сяйво зникне вмить.
Чеканню прийде розчарування,
За горизонт далеко відлетить.

Скажи мені

Скажи мені, вірна подруго,
Чи боягузи ми, чи слабаки,
Щоб здатись без бою,
За коханим в сибір, Забайкалья іти ?

В простенькій одежі, ситцеве плаття
Модне, коротке або аж до п'ят,
Як колись Трубецька і Волконська,
Не знаючи чи вернуться назад.

Я спокійно поїхала також
В забайкальські дикі степи,
Щоб у вірнії очі дивитись
Ладна на край світу іти.

Бачу, як в літнюю пору
Дівча на сонці стоїть,
Нарвавши тюльпанів букет,
Усмішкою світ озарить.

Випромінюють очі безмежну радість, -
Грядуще і минуле зустрілося там,
Хоч туга за краєм своїм,
Та долі своєї нікому не дам.

Вітром весняним мене занесло
В безкраї Забайкальські степи,
З другом ділила долю свою,
Щасливі були ми тооді.

Де б доля мене не носила,
Якою щасливою я б не була,
Та завжди любила свою Україну –
До неї верталася я.

Хоч радість черпала, розлуки не знала –
Ось доживаю до останнього дня,
Скажу щиру правду :
Україно, ти в мене як мати одна.

Кожна росинка, кожна травинка
Душу мені зігрива,
Із Чумацького шляху я, як пилінка,
До тебе стремлюся сама.

Розіхались, розлетілись, як птахи діти,
А матері приречені ждати і терпіти.
Роками тягнеться виснажлива розлука –
Лиш той, хто ждав, знає, яка це мука

Ждати, виглядати, за них переживати,
Благополуччя, здоров'я їм бажати.
Щоденно бути насторожі,
Щоб все було добре, все було гоже.

А коли одержиш листа,
Читатимеш разів до ста.
До кожного рядка, до букви придивляєшся,
Наче від них дізнаєшся,

Що їх турбує, які проблеми,-
Вирішити всі їх ділеми.
Думкою, молитвою, словом допомогти,
Господи, не лиши їх, з ними будь завжди.

Метелик

Придивися до метеликів улітку,
Коли в цвітінні все буяє:
Які його чудові крильця,
Він кожна квітку привітає.

Обласкає пелюстки,
Розцілує всі тичинки.
З ранку до вечора сповна
Літає без зупинки.

Така крихітка мала,
А велике діло робить:
Він запліднює садок –
Пилок з квітки на іншу переносить.

От мені б таких крилець,
Добре діло я б робила:
Проганяла зло з землі
І людину боронила.

Сила волі

Такі хвилини іноді бувають,
Що наповал тебе вбивають.
Душею обм'якаєш,
Та треба знайти в собі сили –

Струсити з себе всі настили
І взяти в руки свою волю,
Готовим будь до бою.
Не розкисати в час негоди,

Вистоять, шукати слушної нагоди.
І словом Божим душу підкрепить,
А мозок твій пораду дасть за мить.
Як рубікон цей перейти,

Найти з безвиході шляхи ?
Тоді візьмешся залюбки
За справу честі в дося гненні мети.
І можеш сміло далі йти,

А слово тебе хай надихає –
Зорею ясною засяє.
Слова співця пророчі, ясні,
Діла твої будуть прекрасні.

Отож силу волі не втрачай,
Її в запасі завжди май.

Падіння метеорита

Метеорит живе коротку мить –
В небеснім просторі згорить.
Його падіння до Землі
Прискорить смерть небесної зорі.

І я готова крізь роки пролетіти
Метеоритом палати і горіти,
Спалити на Землі все зло
Щоб людство краще зажило.

Спалити, спепелити кар'єризм і завість,
Жорстокість, жадність і ненависть.
В ім'я процвітання людей на Землі
Спалити зло на пні.

Щоб світ добріший став,
Один одному помагав.
Ніхто не стріляв не воював,
Свободу, волю кожен мав.

Щоб справедливість і закон панували,
Що заслужив, те і мали.

Затяжна криза

Життя біжить, життя летить:
В стрімкім потоці не втрач мить –
Себе сам добре перевір,
Чи не втратив волю і надію.

Чи маєш силу і гарну мрію ?
І стань за народ у гору –
Тоді ти справжній є боєць.
Задумайся хоч раз над тим,

Чому 13 років кризи дим,
Як морок душить наш народ ?
Чому тут царство мародерства і незгод ?
Тому, що кермо в руках темних сил:

Край безнадії і приреченості оповив.
Якби цей ребус розгадати,
Толк всьому дати;
А головне патріотів згуртувати,

Бій темним силам дати.
Тоді і нам би сонце засвітило,
Затяжну кризу зупинило.
Народ з заробітків додому повернуло.

Як дощова краплина в море,
Так у вічність кануло все горе.
Двері до процвітання нам відкрило,
Любов до Батьківщини розбудило.

Муза теж Вітчизні вірно щоб служила,
Щоб кожен відряду находив в тому –
Вірно служить Вітчизні і народу.
Хай кожен добре знає –

Де живуть орли, павуків там не буває.
Ось цієї мудрості візьміться,
Від ляку і байдужості просніться.

Смысл жизни

Жить по справедливости,
Творить полезные дела
Служить Отечеству и Богу
Для этого и жизнь дана.

Гореть, всех зажигая,
Озарять терновый путь,
За искренность, бескорыстие и дружбу
Вспомнит на досуге кто-нибудь.

Душа найдет всем облегченье,
Скорбь не посмеет посетить,
И добрый Ангел твой хранитель
Будет тебя от зла хранить.

И возвестят живые голоса
О равенстве, свободе.
Много жертв примут небеса,
Озаряя яркою звездой на темном небосводе.

Ночь

Темнеет, птицы умолкли,
Все стихло в вечернем покое.
Дневные заботы остыли,
Спустилось молчанье ночное.

Время дневное осталось в прошлом,
Как блаженства земного мгновенье;
Крылом неподвижным накрыло,
Сумраком ночи, сна единенье.

СВЯЗЬ

Природа так добра к нам:
Деревья питают кислородом,
Птичьи голоса ласкают слух.
Ствол столетней ели или дуб

В корыстной цели используется человеком.
Могучий ствол, как храм в природе,
Он прославляет небеса.
Его спилив, разрушен храм,-

Возникнет черная дыра.
В дыре рухнувшего храма
Будет пустота болеть больше года.
Не найдут приюта птицы

Пока не подрастет замена, как всегда.
И так во всем извечна связь –
Связь времени и природы:
Стреляя в лося, ранишь и себя.

Таков закон вселенной и природы:
У нас общая судьба –
Вселенной, природы, действий человека,
Познавшая так много изменений,
Хранимая, ранимая от века и до века.

Тайфун

Вблизи Гавайских островов
Тайфун начал движение свое.
Как будто силой атомного взрыва
Из океана вызвали его.

Потом мелькнул возле Марианских,
Гряды мельчайших островов.
Буйствовал со скоростью гигантской,
Раскачивался, рос без лишних слов.

Его не остановишь, он не управляем:
Спешу с пути его сойти –
Все метеостанции планеты
Тревогу в эфире разнесли.

Спасайтесь все, кто может,
Чтоб поздно не было потом;
Несутся предупрежденья, сводки,
Как в Тихом океане буянит он.

На радиоволнах призывный SOS
Многokrатно прозвучал:
Семь суден проглотил,
Острова с людьми смывал.

Прошив весь океан сполна,
На скалы Анд с размаху налетел;
Пенился, крушил, громил, ворочал,
Но это была его агония, предел.

Пастушка

Дівча молоденьке косу чесало,
Стрічку шовкову в неї заплітало;
З травиці збирало росу,
Личко вмивало, дівочу красу.

До схід сонця корівку погнало,
Зеленим беріжком її випасало.
Співом тихеньким розмовляло з гаєм,
Милувалось весняним розмаєм.

Зірки в яснім небі
Дівча сподобали,
Сяйвом космічним його осипали, -
Щастя і радість земне дарували.

Всміхавсь місяченько з казкових висот,
Обіцяв їй кохання веселих пригод.

Коли згорять боліди,
Зникають їхні сліди:
В небі затухне іскринка,
Розвіється остання пилинка.

Коли вмирають герої,
Яких зло не скорило:
Пам'ять засяє над ними,
Підніме правда вітрила.

Вечір

В блакитнім небі зайнялась
Вечірня зірка – сяйво розливає:
Все стихло навкруги,
Вітаючи її природа завмирає.

Замріяно шепчуть трави і сади,
Втома живе все покидає:
Невидимим крилом зняла незгоди,
Незримо душу надихає.

В ту мить забудеш все –
Горіч втрат, обіди,
Простиш коварство і обман
Нечисту совість у феміди.

На верхній Раді говорили про
Становище важке народу. Все що
Говорили там, я записала віршем.

С чего начинается Родина ?

С чего начинается Родина ?

С развалин, невспаханных полей.

А может она начинается

С нищих, несчастных людей?

С чего начинается Родина?

С того, что от голода, болезней все мрут;

Кого ноги носят еще –

На заработки за границу бегут.

С чего начинается Родина?

С того, что прирост у нас не велик,

Что уровень жизни так низок

И так не устроенный быт.

С чего начинается Родина?

С того, что оптом все продают,

У власти стоят держиморды, -

Патриотам туда путь закрыт.

С чего начинается Родина?

С того что с экранов ужасы лишь подают,

Молодежь превращая в бандитов,

Себе достояния народов гребут.

С чего начинается Родина?
С разрухи, безнаказанности и нищеты, -
Миллионеры растут на Украине,
Как в теплую осень грибы.

С чего начинается родина?
Народу с безысходности аж до могил, -
Хапугам, держимордам к наживе,
Спасибо правительству, что всех одарило.

Перебудова

Щось людству хочеться завжди:
Якусь ідею віднайти, -
То революції бажали,
Комунізм сімдесят два роки будували.

З Леніна бога зробили,
Сталінські гугаги народом забили.
Тепер незалежності добились –
В суверенній опинились.

Від старої моралі відреклись,
Піратськими стежками подались.
Народ весь ошукали,
Все ограбили і зруйнували.

Собі льготи поробили,
Міліонерів тисячі родили.
Народ безбожно весь грабують,
Перед заходом плазують.

Виконують їхні всі вимоги:
Руку тягнуть – „дайте допомоги”.
Невже в нас гордості не має,
Невже ми не хазяї ?

А наймити чужинцям,
І їхні холуї?
Чому на заробітки роз'їзжають
З домівок, мов птахи.

На виживання заробляють,
Бо дома все розкрали – продали.
Заводи, фабрики вже продали,
На черзі українські поля –

Славетні наші чорноземи:
Заздрість до них давно була.
Як індіанців дурять нас,
Гребуть все до своїх рук.

А ми бідуєм, вимираєм,
Що їм до наших мук?
Невже патріотів в нас не має,
Щоб захистити свій народ?

Навести лад у господарстві
І розігнати з верхів різний зброд.

Баян

Успокойся грозная ширь океана,
Гривы волн, соленой воды –
Появились чайки над нами,
Берег близко, скорейбы дойти.

Капитан размечтался на вахте,
Как стихия меняет цвета –
Вот мелькнули и мчатся касатки
На фонтан голубого кита.

У ног капитана играет щенок,
С хозяином вахту несет.
Он верит ему, что его защитит,
От обидчиков всех оградит.

Капитан вспомнил сына, -
Погиб, судьба была неотвратима.
Вдруг показалось ему,
Что человечья душа дана и щенку сему.

Любовь и ласка в нем загорелась, -
Купить щенка вдруг захотелось.
Плещут волны о борт корабля,
За полгода стосковалась душа

За домом и кровом родным,
За счастьем просто людским.
Он любит и верит подруге своей,
Вспоминает счастье тех дней,

Которые вместе проводят –
Как быстро время уходит.
Вот контуры города видны вдалеке
Скучаешь ли, милая, ты обо мне ?

Встретишь ли, милая, там у причала,
Как провожая мне обещала?
Загудела сирена, приветствуя город,
Порядок такой, такой уже норов.

Поспешили к причалу моряков все встречать:
Невесты, жены с детьми или мать.
Капитан шел последним со щенком на руках.
В толпе он заметил жену свою и мать,

И бросился к ним их обнимать.
Щенок доверчиво носиком прильнул к
Женской груди.
Ей шейку лизнул „ Тебя я люблю”,
„Ты меня полюби”.

Мужа подарок с благодарностью она приняла,
Свою ласку, тепло им отдала.
Счастливые дни быстро так проходили,
Радость, отрада их окружила.

Казалось, счастье их бесконечно,
Любовь и дружба на веки вечна.
Скажи, чудесник, ради Бога,
Зачем в душе закралась тревога?

Душу иногда тревожит,
Страх перед неизбежностью множит.
Щенок Баян подрастает,
А муж в загранку уплывает.

Маша по-прежнему на работу спешит,
Вечером морю с Баяном наносят визит.
С утра радио грозно объявляло:
Войны с Германией начало.

В Бресте идут кровавые бои,
По всей границе начались они.
Машины слова и разговоры –
Об опасности в открытом море.

Все тревоги за мужа-капитана
Понять Баяну небом было дано.
Он понимал речь человека
Сердцем чувствовал боль века.

Лишь речью утешить Машу он не мог,
Поэтому служил ей предано, сбиваясь с ног.
По вечерам ее он утешал,
Ласкался, прыгал и играл.

Ревносно и храбро ее он защищал,
Команды с полуслова понимал;
Тут же их точно исполнял,
Спокойствие семьи и Маши соблюдал.

В военном городе и портовом
Все перевернуто было вверх дном:
Началась эвакуация – ловили диверсантов,
Досрочно в офицеры выпустили всех курсантов.

Военным законам все подчинялись,
Защищать Отечество все поднялись.
По карточкам продукты выдавали,
Что ждало всех не ведали не знали.

Тревоги, иногда бомбили,
Корабли на восток все увозили.
А тут новая беда пришла –
Машу она не обошла:

Продкарточки все украли,
Продукты на базарах дорожали.
С волненья Маша заболела –
Лежит, укуталась в постели.

Все время думает о том,
Чем покормить Баяна ей потом.
Баян возле кровати не двигаясь лежал –
О детстве счастливом вспоминал,

Как она его – малыша купала,
Чистая постелька, молочком напувала;
Колбаску ему ежедневно давала;
А сейчас больная, голодная лежит –

Ей помочь ему совесть велит.
Но что он может ?
Где достать еды ?
Воровать нельзя, так недалеко и до беды.

Пойду работать, решил Баян,
А вдруг знакомых встречу –
Пропасть я ей не дам !
К ней знакомых приведу –

Ее спасу, ее спасу.
Голод мучил и его, кружилась голова,
Три дня без пищи, мучает тоска:
Твердым шагом к больной подходит,

Лизнул ей руку, шлепанцы ей ложит.
Сам к двери подошел, лапой постучал:
Пустить на улицу его он умолял.
Маша поняла его, заплакала, запричитала,

Обняв за шею зашептала:
Болела я, поэтому с тобою не гуляла.
Дорогой мой, ты кушать хочешь,
Лучше попроси, только не кради,-

И вообще хорошо себя веди:
Не оставляй меня одну, прошу.
Ты видишь, я беспомощна, лежу;
Ведь ты моя защита, друг –

Посмотри как изменилось все вокруг.
Баян смотрел не мигая, катились слезы,
В собачьей голове росли мечты, как грезы.
Жестами, глазами обещал хорошо себя вести

И вовремя домой прийти.
Открыла дверь, вышел на свободу –
В порту увидел много разного народу.
У причала матросы мешки с мукой грузили,

По трапу шли, на спине носили.
Не думая ни минуты в очереди стал,
Со всех сил мешки зубами он таскал.
Наравне с матросами он трудился,

До последнего мешка, до вечера трудился.
После отбоя матросы с котелками
За обедом в очереди стали.
Баяна пригласили в очередь сами, -

Стоял Баян в очередь за борщом,
Но в чем понесет Маше, в чем ?
Удивился повар, увидев собаку,
Матросы на повара пошли в атаку:

Собаку-труженика защитили –
Кателок дали, полный налили,
Хлеба кусочек бросили в борщ,
Косточку сверху, чтоб борщ был хорош.

Осторожно собака котелок в зубы берет,
Домой хозяйке больной сам несет.
Удивились матросы, что голодный
не ел ни лизнул,
осторожно понес, за дом повернул.

Пошел следом за собакой матрос –
Увидеть, куда он котелок свой понес.
Открыла слабая женщина дверь,
И плакала с радости, что вернулся и цел.

Собака поставил перед ней котелок –
Ежь, я только это заработать смог.
Я трудился чесно весь день,
На меня не упадет напраслены тень.

А хозяйка подумала, что он украл,
Корила за то, что он воришка, нахал.
Я краденый есть не могу,
Ты ввергнешь нас у беду.

Ежь, пожалуйста, сам,
Я быстро концы отдам.
Постучался мичман, услышав разнос,
Сказал, чтоо собака заработал чесно ей борщ,

Что с сегодняшнего дня он
на продовольствие взят,
И плата будет, пусть его не казнят.
В охрану порта зачислен Баян,

Прокормит хозяйку трудом своим сам.
Не ведала Маша, что ей суждено
На иждивении собаки пожить дано.
Лучше сына родного о ней заботился пес:

Вахту кормильца, защитника нес –
Верность собаки известна давно.
Людям поучиться б ее:
Родину, также, любить, защищать,

Как нежную, кровную, родную мать.
Человеку б такое чувство верности заиметь,
По справедливости оказывается честь.
Долг свой платить сполна,
Отчизна б счастливице была.

Інстинкти

З країн, де завжди тепло,
Де Божа благодать
Навесні лелеки в суровий край летять.
Чому ж вертаються вони ?

Адже там тепло і нема зими,
На це правдиво відповість
В гостях загулявший гість.
Хоч в гостях добре, гарно приймають,

А на Батьківщині коріння
Живити душу мають.
Ось чому лелеки додому прилітають –
Життя в природі воскресає,
Інстинкт за ним все повторяє.

Думи 2003 року

Мов грона стиглої калини,
Життя у праці лине.
Якщо пісня працю заверша –
Тоді у злагоді душа.

Земля підніме вгору колос,
За кращу долю ми боролись.
І навіщось вірили завжди,
Що в суверенній вже найшли.

Гай, гай – як помилились,
З часом ми переродились.
Менталітет наш змінився, -
Жадність, кар'єризм загорівся.

Все розграбили і рознесли,
Господарство до розвалу довели;
Безробіття, ніде працювати,
Розбрелись по заграницях заробляти,

Щоб хоч якось виживати.
У верхах лиш про наживу дбають,
Про народ, державу забувають.
Тому народ животіє, вимирає,
Покращення і в проекті ще не має.

Моя планета

(Зупиніть війну в Іраку.)

Земля – моя планета, завжди при ділі –
Славна працею, цінить руки вмілі,
Ритмічно обертається на земній осі.
Проміння Сонця освітить куточки всі,

Ти найповажніша з усіх небесних тіл,
Віками творячи багато різних діл.
Лиш в тому тут біда,
Що тут зійшлися чорне і біле, мир і війна.

Земля до сонця повертає кожний бік,
Вона ж одна на всіх.
Радість і горе зносять народи,
Сльози і відчай не ждуть нагороди.

Зупиніться, затушіть війни зло,
Хай скрізь запанує Біблейське добро.
Хай тихо і мирно оберти робить Земля,
Щоб кожна людина щаслива була.

Кобзареві думи

Дніпре старечий, який ти могучий,
Розбиваються хвилі під каневою кручею.
Вітер і сонце чернечу гору цілує,
А кобза тужно звучить і сумує.

На чернечу гору народ поспішає,
Шану віддати, вклонитись Шевченкові має.
З різних країв шанувальники йдуть,
Схиливши голови, квіти несуть.

Кобзареву постать освітила зоря,
Стоїть в задумі, немов дослуха,
Чи плач сирітський котиться полем ?
Чи народ бореться з горем і болем ?

Може народу вже краще живеться,
Сиротам житло і хлібець найдеться;
Не будуть сестри на панщину, на заробітки йти,
Статок і затишок вже здобули.

Вітчизно моя, свій народ бережи,
Тоді славу здобудеш на вічні віки.

Лист на Чукотку Ігореві

Синочку рідний, дорогий,
Моя ти втіха, спокій мій.
Може ти не радий, а я пишу,
Надію побачитись з тобою я гублю.

Вже третій рік розлуки,
Розчарувань, нужди, душевні муки.
Я так втомилась негаразди всі бороти,
Куди звернусь, а там всі проти.

На старих і немічних не дивиться ніхто,
Пока живу, потрібен хліб і тепло,
Та щоб достатньо на зиму дров –
Принижень перенести море – будь готов.

В лісництві виписують по блату,
А в шахраїв не легко так дістати.
Та цього року Бог поміг –
Шість метрів дрів купила.

Русланик різав, рубав складав,
В льоху підлогу нову вклав
Правда з кусочків і гнилья, -
Не думаю, щоб міцною була.

Картоплю викопав і покосив,
Наробивсь у мене зі всіх сил.
І мучить совість вже мене,
Що важко так працює на мене, себе не береже.

Я уявляю, як йому це надоїло,
Більш нікому нема до мене діла.
Як би ти ближче, може б підсобив –
З Русланом труд цей розділив.

Русланик милосердний не показує виду,
Що має якусь обіду.
П'ять книжечок віршів моїх надрукував,
Щоб Бог йому здоров'я, життя довге подарував.

Та знаєш сину, дощ ішов,
В кріслі я заснула;
В сні зустрілася з тобою, пригорнула.
Ти гарно виглядав, але мені сказав:

„Я не поїду додому мамо,
або погостюю і назад сюда
в ці сніжні крижані поля.”

Це, як видно, душа моя

До тебе полетіла –
З твоєю душою говорила.
Стосковалась дуже, до тебе рветься,
А лише повід їй знайдеться –

Летить до тебе на край світу
А я молюсь, хоча б тобі любові
І серця свого не остудити.
В тому краї льодяному

Від матері далеко і від дому.
Я рада в хаті своїй прийняти
Друзів твоїх, я ж твоя мати.
Швидко лишу вам все,

Хай користь і удачу принесе.
Ото ж не гнівайсь, що надоїдаю,
Ти не їдеш, мовчиш, а я страдаю.
За тебе, за вас усіх щоденно Бога я молю:

Вам здоров'я, щастя, удачі я прошу
І вас покiрно жду.
Ще хочу повiдомити тобі,
Що Руслан соку яблучного три вiдра

В бутелях поставив, щоб бродило, -
Як зустрiнетесь, вино домашнє зроблене умiло.
Тодi вже поласуєте у смак, -
Захотiв, хай буде так.

Соку в банках я закрила,
Тебе дождатись неможливо.
Ой, як не хочеться зими,
Синочку рiдний, додому прилети.

Журавлi i лебедi лiтом додому прилiтають
А тебе третє лiто виглядаю.
Забирай з собою справи всi, повертайсь додому
—
Тут твоє корiння, я благословлю

На радiсть тебе потому.
Ось поговорила, душу вiдвела,
Заспокоїлась душа моя.
Будь здоров, прости,

Господи, не лиши його, благослови i захисти.
Живим, здоровим до мого порога приведи,
Ти ж серце своє не остуди.

Легка нажива

Легка нажива, ой як псує людину,
А ще як видасться в лиху годину
За грошики кар'єру зробиш,
Сам себе, як забагнеться нагородиш.

Вважатимеш, що народ тобі не рівня,
З багатими і крутими ти рідня –
Не потрібні тобі ні мати, ні брат і ні сестра.
Ох, гордість, гордість, як ти розцвіла,

Самовпевненість і пиha, як два крила, -
То піднесуть його високо над усіма,
А то в безодню кинуть без сліда.
Пропаща тоді душа –

Від спокуси не здержалась,
Загордилась і зазналась.
І на гріх забулася тоді,
Що платить прийдеться за вчинки всі.

Двадцятий вік

Буремний двадцятий вік,
Ти весь кипів, вогнем палив,
Ти людство до гибелі прирік.
Ти був займистий, так як порох,

І атом загнуждав у сорок.
Ти місяця торкнувся пострілом земним,
Ніс руїни, вогонь, смерть і дим.
В нас все було на двох –

Смерть, журба і радість перемог.
Двадцятий вік, ти щедрий був на страх і жах,
Скупий на любов і ласку;
Жорстокий – не любив огласку.

В тобі буяло все, душа і кров,
Ти то крушив, стихав, а то вертався знов.
В тобі жила я і дихала тобою,
Мій подих, думки йшли за тобою.

Та новий вік тебе прогнав,
То ж скинем каски з голови,
Щоб з них зерно клювали голуби
І всі народи в мирі лиш жили –
Благословенні Богом всі були.

Подільськими стежинами

Вас запрошує в гості Подільський край:
Хочеш – місто, або село вибирай.
Тут привітно зустрінуть тебе, -
Райська природа теж надихне.

Тут тихі річки і струмки –
Роскішні ліси, калинові гаї.
Тут фруктів багато, ягід, -
Стань, оглянися – чудовий який краєвид.

Дуже древні, билинні міста, -
Історія їх цікава була.
В краї цім народилось багато героїв і мудреців,
Коріння глибоке йде в глиб віків.

Для прикладу взяти б Кармелюка,
Стару фортецю, подільські міста,
Славна старинна історія ця.
А в наші часи партизанські стежки

Лісами, містами Поділля пройшли.
Не схилився народ, гордо стояв –
Від стара до мала край захищав.
В тому селищі – Гриців партизани були:

Недогон, Бурчак, Кучерук, Друзі, Поліщуки,
Справжні борці за свободу були.
Приклад такий приведу –
Яку в лихолітті народ зазнав біду:

Партизана Хлоня Зіновія
В гестапо на смерть замордували,
А дома жінка і п'ятеро діток його чекали.
З'їхались карателі, оточили хату,

Автомати на грудях, вовкодави – собаки.
Жінка відчула, що трапилось лихо –
Діток передягла в новеньке все тихо.
З матусею на лаві сиділи,

Карателі нахабно в хату влетіли.
Вогнем автоматним по них провели –
Звалилися трупи всі до землі.
Бензином полили, підпалили костер,

З димом відлетіли їх душі до вищих сфер,
Зробивши чорну справу одну,
Ідуть карати жертву нову.
Врятуватися важко, оголосили наказ:

„Хто переховує жертву –
стратим його напоказ .”
Отож шепетівщина задніх не пасла –
Славні її партизанські діла

Загін Михайлова творив чудеса –
Хто не знає Валю Котика – малого партизана,
Його подвигів хоробрих без обману.
Від фашистів зазнали кривди багато –

Тому і боролись всі заповзято.
Палили хати, села палали,
Євреїв стріляли в ровах:
Розстріли, смерть, приреченість, жах.

То подільський народ з билинного часу
Боровсь за свободу –
Не коривсь по – холуйські, не йшов в угоду.
Хоч жертви численні були, -

Свободу в бою здобували вони,
Кожне місто, село в історії славу якусь здобуло.
Отож приїзжайте в Подільський наш край –
Почастуєм, найсмачніший наш коровай.

Гостинно зустрінем, привітаєм піснями,
Дружбу здобудете з нами.
Хай квітка буяє, Поділля моє,
Народ хай здобуде щастя своє –
Хай Україна гідне місце на планеті займе.

Сто тридцять років Грицівській школі

Ще з Прометеевих часів
Народ стремивсь до знань:
Учивсь, відкривав, находив без вагань.
Хранителем культури і письма

Храм божий був здавна.
І в тому селищі малому
Храм відіграв роль вагому.
Билинний храм, романський стиль –

Письмо і архів краю хранив,
По неділях діток грамоти учив.
В храмі цім Суворов побував,
Як в похід на француза відбував.

Такі перлини древності б берегти,
Та революції не сподобались вони:
Найшлись в Грицеві людиська,
Боюсь їх бачити я з близька.

Розвалили храм, ікони і хрести палили, -
Цінне все грабили, тягли, носили,
Першу школу сільська община збудувала –
Небагато діток вона вміщала.

Із цегли храму нову школу збудували,
Цеглини ці іскру добра і знань ще зберігали –
Так в Грицеві нова школа будувалась,
Де діти трударів навчались.

Знання високі тут давались,
Куди б діти наші не розлітались,
Не осоромились, знання їх визнавались.
Доктора наук, доценти, генералів маєм

Ось приклад такий знаєм:
Учень наш Жвалюк Віктор Романович –
Генерал, замміністра в налоговій працює,
Добра багато робить, нову державу він будує;

Працьовитий, вимогливий ще учнем був, -
Увагу до себе, як діяч привернув.
В історію науки назавжди увійшли імена:
Швайко Микола, Ковтонюк Микола,

Гаврилюк Антоніна, Літнарівч Руслан, -
Путівку в життя їм школа ця дала.
Сотні маєм інженерів, офіцерів, лікарів, учите-
лів:
Вони не осоромили своїх наставників – учителів.

Кожен жив по-совісті, як заповіт велів, -
І сотні тисяч шкільних випускників –
Суспільство наше звеличують, як Бог велів.
Знаннями і працею зміцнюють державу,

Щоб край рідний здобув славу,
Хай нові покоління традицію цю бережуть –
Вогник Прометея в життя несуть.
Хай місто маленьке моє

В історію краю, як зразок увійде.
Отже школа рідна моя
Лепту свою в освіту внесла.
Горжусь я, що в ній працювала,
В вихованні школярів участь приймала!

День учителя!

В цей врочистий день
Хочеться освітян всіх привітати.
Здоров'я, наснаги, успіху бажати,
І ще терпіння чималого –

В навчанні ж буває всього.
Завжди мудрі рішення приймати –
Геть емоції!
З висновками не поспішати.

Середняків і слабаків підтримувать завжди,
Щоб в ногу з іншими ішли.
Дай Бог хороших учнів, гарний клас,
Контактів з учнями і батьками кожен раз;

Щоб ваші учні зпізнень, пропусків не робили,
Дружили між собою, учителів любили.
Щоб не кололись, не курили, не пили, -
Слухняними завжди були.

Поскільки в навчанні порогів багато буває,
Хай Макаренко і Сухомлинський вас надихає,
Теорії їхні необхідні в житті –
Освітять стежину, як вогник в п'їтьмі.

Бадьорими будьте, не падайте духом,
І шлях свій терновий пройдете з успіхом.

В минуты отчаяния и постигаю,
Что гений никогда не достигает
Таких совершенств в творениях своих,
Каких достичь способны
Алчные правители в злодеяниях своих.

Виховай душу

Якщо ти хочеш добру душу мати,
Ти мушиш сам її плекати.
Роби усім, усім добро –
Душі аукнеться воно.

Якщо ти хочеш чесну душу мати,
Не дозволяй їй пустувати:
А ні красти, ні брехати,
Честь всім віддавати.

Якщо хочеш трудящу душу мати,
Заставляй її щоденно працювати,
Не товкти у ступі воду,
Не шукать легкого броду.

А щоб жити у достатку і добрі,
Хай працює вдень і вночі.
Не вельможная цариця,
Хай вночі і вдень трудиться.

Щоб жилось по-людськи добре –
Труд і Богові угодний.
Тому душі весь вік потрібно працювати, -
Від людей пошану будеш мати.

Вислухала про що говорили на
сесії Верховної Ради 23 – 24 жовтня.
Записала своїми словами.

На сесії виступали депутати,
Що бачили на периферії, хотіли розказати,
Що переживає наш народ –
Як хазяйнуєм вже 12 год.

Ще не вмерла Україна –
Щоденно в радіо лунає.
Країна може ще не вмерла,
Але культура, освіта, медицина
поступово вмирає.

Вмирають села, хати пустують,
Поля не орані, ферми не існують.
Молоді в місто, за кордон тікають,
Старі пенсіонери вмирають.

Все, що батьки завоювали, збудували –
Сини і внуки розвалили і розікрали.
Тепер на черзі наші чорноземи,
Тоді остаточно з торбами всі підемо.

Великі жертви понесли в війну,
Онуки зруйнували за мить одну.
Лишилось лиш землю ще продати –
Тоді країна не буде існувати.

Чужинці давно на землі наші зазіхали,
Та відібрати, їм було зась, сил не хватало.
Тепер все запівдарма віддають,
Народ у рабство заведуть.

Невже в нас господаря не має,
Патріота, який Вітчизну поважає ?
Боже, приведи його до влади,
Народ весь буде радий.

Ми всі страждання вже пройшли,
Розгул казнокрадів припини.
Патріотам воздай честь і славу,
Підніми з руїн державу.

Будні днів моїх

Я мати, жінка, педагог,
Не боялась труднощів, ані тривоги.
Обов'язки всі виконувала, як годиться,
Сама, і всіх привчала віддано трудитися.

Говорила, що щастя не в багатстві;
золоті; грошах,
А в недоспіваних народних ще піснях.
В краплинах меду, що блищать на пелюстках,
В буянні полів, лісів, садів,

В добробуті народнім, над усім.
За вчинки вчинені тобою,
Відплата буде не за горою,
Хай серце повниться ваше добротою,

Душа в польоті і в покої.
Вибирайте шлях, що до душі –
Чесно пороги всі пройти.
Тишу краю рідного завжди берегти,

А в бурю не схилити голови, -
З народом в ногу йти.
Віддаю вам діти дві півкулі світу –
Всі дороги з сонцем і без вітру.

Хай горить любов до Батьківщини,
І служіть їй чесно кожну днину.
Дорога життя в кожного своя, -
Не відаєш, де і як скінчиться;

Ідеш серединою, немов це сниться.
Іноді під ногами порох клубиться,
Іноді розмивають дорогу дощі,
А часом стоїш на висоті.

З вершини спостерігаєш весь рух,
Команди даєш, за собою зовеш, ух.
Щоб в світі панував лише штиль,
Море спокійне, без хвиль,

Сонце вранці будило людей.
Завдання архіважливе –
Від бід захистити дітей.

Хлопчачі забаганки

Хмарки розбіглися по небу –
Пливуть, як в морі караблі.
Хлопчина в небо задивився:
Ото б помандрувати до них мені.

Полинати б у космос
Крізь сонячну заграву.
Там вічність, простір і свобода,
І перейти б крізь таємницю заставу.

На хмарах білих погойдатись,
До зорі торкнутись рукою;
На місяці перлів назбирати,
На радугі умитися водою.

А тут в цвітінні саду
Птахи щодня співають,
Уроки вчити, рішати задачі, -
Батьки і в школі заставляють.

Коли лікуєш душу
Тому , хто істину порушив,
Хто не пізнав в чім правди зміст, -
Вкажи вірний шлях,
Щоб в багнюку знов не вліз.

А тому, хто має віру і надію,
Що заблукав, визнає подію –
Він доброти сердечної чека,
Людського співчуття і тепла.

Синам

Я оставлю вам діти –
Мудрість, як жити,
Світ безмежно любити.
На віку всього буває –

Печаль, радість минає.
Блажен, хто голови не схиляє,
Силу волі теж не втрачає.
До неба, до сонця лице повертає,

Зболену негараздами душу –
До віри; надію теж не втрачає.
Страждання в молитві минає;
Час пройде, збудуться віщування зірок –

Не змінить ніхто, навіть пророк.
Нарікань не потрібно, гординю уйми,
Тихо, скромно з народом іди, -
Лиш вірний шлях обери.

Легку наживу постарайсь обійти,
Не спокусись, щоб не було біди.
В літню спеку, в зимову хуртовину
Не міняй позицій кожну днину.

Твердим кроком іди у житті, -
Народ оцінить тоді,
І воздасться по правді тобі.

Завинила

Сини, синочки дорогі,
Я перед вами завинила –
Не тому, що зараз знадобиться, вас учила.
Тепер доброта, порядність не потрібна, -

Наглість, жорстокість, крадіжка очевидна.
Змінилося суспільство, міняється мораль –
По трупах, по сльозах роблять капітал, на жаль.
Грабувати тепер дуже модно,

Хабарі, махінації, чорні справи ділкам угодні.
А ви не ділки, ви чесні трударі,
В загоні і злиднях такі, як ви.
Моє виховання в сучаснім світі не годиться,

Цей гріх на душі моїй лишиться.
Що ж я невдаха наробила?
Кар'єру і добробут ваш згубила.
Не зможете в суспільстві цім пристосуватись,
До кінця днів своїх на мене обіжатись.

Вислухала по радіо і надивилася по телевізору,
що робилось на сесії верховної: блокування,
сварки, погрози. Другий день зривають сесію.
За що їм платять гроші? За амбіції?

Висновок прослуховування сесії

З висоти нашого часу видно завжди,
Як 12 років над Україною бушують
вітри боротьби.
Народ і уряд по різних сторін барикад,
Боротьба за портфелі теж напоказ.

Бездіяльність Верховної преступна по праву –
Маски зняли і благородну оправу.
Та Верховну можна було б розігнати,
А плями на совісті не виведеш,

Ще й потомкам хочуть передати.
Доля закинула нас на поріг,
Де зрячий бачить і відчути міг,
Як з демократично-суверенного яйця

Дикий, антинародний капіталізм лупиться.
Звичайно історія і час
Оцінки всьому справедливі дасть, -
Таємниці інтриг всі відкриє,
Повідать світу правду зуміє.

Позвонила Валя. Звонив Ігор, що лежить у лікарні – радикуліт, зуби всі посипались, шепеляє. Плачу, молюсь, місця собі не нахожу. Чукотка забрала половину мого життя.

Далекий краю, тебе я благаю,
Мого синочка в обіду не дай, -
Де можеш, як можеш – його захищай.
За тебе я буду Бога молити,

Сонечком щедро тебе одарити;
Бурани і вітри всі розігнати,
Морози люті на полюс послати.
Чукотський краю, тебе я благаю,

Від напасті сина мого захисти:
Хвороби, недуги геть розжени,
Удачі зелену дорогу зроби.
Далекий краю, тебе я благаю,

Будь чужиною, як рідная мати,
Синочок завжди тебе буде кохати.
Чукотський краю, тебе я благаю,
Мого синочка захисти,

Від напастів, хвороб, бандитів, нероб
Живим і здоровим матінці сина верни.

О музо, музо, друже мій,
Чому мене ти кличеш в бій ?
Слова перетворюєш у самопали,
Щоб несправедливість розстріляли.

Ти ж знаєш, правда тут не приживеться, -
Для неї вбивця завжди знайдеться.
Так в світі завжди бувало,
Що зло владу мало і управляло.

Ти, музо, світ не переробиш,
Як не старайся, хоч слово
і звук свій приспособиш.
Влучно в ціль будеш попадати,

Справи кознакрадів розкривати;
Накрадений капітал буде їх спасати.
Мабуть веління неба таке, -
Людство обов'язково щаблі ці пройде.

Поділ на пануючих і знедолених був завжди –
По різних сторін барикад
багатство і бідність були,
Так розвивалось суспільство ще на зорі.

Елада бажала справжню демократію збудувати,
Та не вдалось їй довго існувати,
А ми, що можемо ми ?
В оточенні капіталу і нужди ?

Лиш жертви будемо нести, -
Отож на небо покладаймось,
Живім надією і сподіваймось.

Життя тече, душа живе, -
Люблю гармонію скрізь,
Вгору дивлюсь, а не вниз.
Незрозуміло лиш мені –

В небі чи на землі,
Чи душа тягне моє життя,
Чи в потоці життя літає душа ?

Никто не ведает, не знает,
Где и когда беда его подстерегает.
Поэтому, молися Богу,
Другим не делай зла,

И не желай беды ни кому.
Она ж вернется к дому твоему, -
Поэтому добра ты всем желай,
Оно к тебе стучится, скорей его встречай.

Одинокую старість дарувала
Судьба мені для начала.
Муза іноді завітала,
Сил надавала, надихала.

Неначе вітер розгулявся,
Десь ритм з обрію взявся.
Може де-небудь, хто-небудь
Заглянуть до мене не забудь.

Ти нагороди ждеш, мій друже,
Твій труд корисний дуже,
Ти сієш багато так добра,
Ним повниться вся рідна сторона.

Не думай, що доля тобі недодала,
Що в круговороті тебе обійшла.
Вставай раніш, працюй, як завжди
Плід праці твоєї, буде нагородою тобі.

Морозом ґрунт весь прихопило,
На захід мряка відлетіла.
Зі сходу повіяв колючий вітерець,
Прийшла зима, вже накінець.

Миттєво листя облетіло,
Сніжком у небі закрутило.
Природа в сплячку залягла,
Царює на землі зима.

Висновки сесії Верховної – 20-21.XI.

Олігархи і народ – дві рушійні сили,
Не було між ними згод, щоб ви не говорили.
Народ блага створює в країні, -
Вампіри, олігархи висмоктують їх вміло.

В новій неокрепшій ще країні
Лунають призови кожної днини.
А я стою, спостерігаю між ними,
Як звучать різні голоси:

„Хто не з нами, той проти нас іди.”
Народ давно вже зрозумів,
Що в закликах, до влади лиш порив.
Розграбивши країну, капітал зібрали,

Тепер лиш влади забажали.
Тому і чубляться між собою,
Заволодіти хочуть стихійною юрбою.
Стою я і спостерігаю,

Як події розгорнутись мають:
У 2004 р. на виборах президента –
Важливого історії моменту.
Чи за старим сценарієм вибори пройдуть ?

Знову погрози, або грішми
Всіх підкуплять, обдурять, обійдуть.
Молюсь за народну перемогу,
Олігархам нечиста допоможе, вносячи незгоду.

Тому гризуться між собою,
Готові аж до бою.
Тому й законів толкових ми не маєм,
В нужді всі вимираєм.

Вчора 20.XI мене по радіо вразила звістка,
Що на всю Європу в нас пенсія найнижча,
Що найнижчий рівень життя.
Тому 7 мільйонів народу за кордон втекли,

На хліб там заробляють,
Рідних від голоду спасають.
Хай молитви народу до Бога летять,
Хай у країні запанує вже лад.

Хай підніметься з руїн країна моя,
Боже, пошли нам чесного керівника.

На дереві дятел стукотів,
Найти поживу він хотів.
Отак і нам приходить ся шукать,
Щоб якимось в світі виживать.

А хто втратив людську подобу, -
Став схожий на ледачую худобу
Не працює, ледарює і краде,
Покидьком, нікчемою він є.

Доля

Я радості завжди чекаю,
Біду, як можу відгоняю.
Вірю у віщі сни,
Завжди збуваються вони.

Не нанижеш на нитку зірок,
Призначений кожен крок.
Що небом тобі призначалось,
Долею, завжди збувалосьь.

Наріканнями душі не трави,
Скромно дорогу пройди.
Хотінням не зміниш ні чого,
Зірками назначене збудеться їй Богу.

В полях серед колосистих нив
Яскраво- червоний мак зацвів.
Червоні маки - квіти кохання,
Квіти надії, квіти бажання.

Червоних маків букет назбираю,
Вінком яскравим чоло уквітчаю.
І покрасуюсь ним серед поля,
Цвіла б яскраво моя іще доля.

Душа, літаючи над материками, океанами,
Пустелями, джунглями, островами безим'яними,
Не багатства, роскоші шукала,
А музу рифмів, мелодій доганяла.

Доганяла, рифмувала,
Щоб іскра в тих словах палала.
А якщо зіткнешся з ними,
Хоч вони прості і невловимі.

Ця іскринка в твоєму серці спалахне
І розбудить все живе.
Кожну стрічку ловитимеш, як промінь,
Хоть ці істини давно, усім відомі.

Не дозволиш над ними кепкувати,
Завісникам і хитрунам ці рифми зневажати.

Незхитність віри

Я вірю, що ще відродиться,
Як колись, ще зможеться –
Хоробрість, силу, мудрість козака:
Доля поверне втрачену, яка була.

Пройшли ми голод і насилля,
Вмирили, падали від безсилля.
Терпіли довго, як Бог велів,
То ось на відродження благословив.

Вірить хочу, що відродиться
Сила, слава і зможеться –
Край рідний з руїн підняти,
Своїм зусиллям, своїм багатством
Україну прославляти.

Тож не даремно в лиху годину
Муза нас не залишила ні на хвилину.
Вона вірила в силу цього народу,
Полюбила цілющу, цвітущу природу.

Богатий, благодатний край
З глибин віків силу і енергію черпав.
Був духовним центром – 2-і лаври мав,
Тисячоліття народ учив і надихав.

В горах Почаївської лаври
Стопа Матері Божої гряде.
Живий свідок, що небокрай цей береже,
А народ вклонитись їй іде.

Печерська лавра – православная святиня,
Духовний центр, тисячолітня гординя.
В печерах покоїться багато тіл святих,-
Святішого місця на всю Європу нема від них.

Дві Мекки Україна має,
Віруючих і народ весь надихає.
На Володимирській горі
Апостол сам ставив хрест тоді.

Як Володимир православіє прийняв,
Язичеських богів з Дніпрових круч скидав.
Святі міста – Печерська і Почаївська лаври, -
З часів билинних їх предки шанували справно.

Духовним центром православію служили,
Жити мирно, трудом хліб добувати учили.
Тому віра мене не покидає,
Що край наш відродитись має.

Над ним іскра і дух святий літає,
Хай Бог нам помагає.
Пройміться вірою і ви усі,
Що зникнуть всі ці бур'яни,

Які в час перебудови росли –
Поможе Бог нам і св'ятині ці.

Ніч на Івана Купала
Завжди особлива бувала:
Чисте небо шатром опустилось,
Зорі яскраво на ньому світились.

Рукою здавалось до них дотягнись,
Місяця срібного диска торкнись.
В цю ніч сяйво зір особливе –
Місяць усмішкою грає уміло.

Повітря наповнене пахощів трав,
Кущ папороті в цей час зацвітав.
Легенди складали про те,
Що лиш хвилинку вона процвіте –

Тому цвіту того ніхто не найде.
Русалки в лісі і лугах блукають,
Розважитись в цю нічку бажають –
Хороводи ведуть, залоскочуть живого,

В цю ніч трапляється диво, без всього.
Вранці сонце освітить навколо, -
Купальська нічка відійде у морок.
Цілий рік треба ждати,
Щоб в купальську ніч цвіт папороті зірвати.

Хрезантеми

Білі, золотисті хрезантеми
Підказали мені теми:
Молодість згадать веліли,
Як щиро ми колись любили.

Хрезантеми білі, хрезантеми золотисті
У подільським старім місті, -
Юність пелюстками летіла,
Нічого не забудь веліла.

Білі хрезантеми, квіти запізнілі,
Навіюють спомини умілі.
Про бурхливі творчі дні,
І в коханні і в труді.

Хрезантеми білі, червоні хрезантеми,
І беруть за серце щеми,
Що так швидко молодість минає, -
Остання зупинка нас чекає.

Хрезантеми золотисті –
Пелюстки, як хвильки чисті.
Любіть друзі хрезантеми –
І нехай умруть ділеми.

Хай живе добро, любов,
Хай цвіте як символ хрезантема знов.

Непосида

В краї моїм калиновім,
Узліссям духм'яним таким малиновим, -
Гай після спеки неначебто спить,
А вітерець-мандрівник, непосида

Очеретами ледь, ледь шелестить.
Осоку колихне, немов чеше косу,
То гіллям гайдає, сполохне звірину.
Заграє із берізкою, трусне горобину,

То ніжить, цілує червону калину.
То пахощі конвалій усюди несе,
Черемухи цвіт додолу трусне.
В річці спокійній, поважній

Дрібнесеньку хвильку зніме.
Отак вечорами, як місяць зійде,
Пустун-вітерець весь гай обійде.
Дерева, кущі і ріку сполохне,
Бажану прохолоду вам принесе.

Синам

Сини, синочки дорогі,
Моя опора і надія в старості і біді.
Як би могла, я б вам небо прихилила,
Кращої долі попросила.

Щоб люблячих подруг Бог послав,
Які б вас щиро покохали,
Вірні вам були і за вас подбали,
Не лише на кишеню поглядали.

Якщо в кишені мало шелестить,
То кохання випарується вмиль.
Ви, синочки, лиш заробітчани,
Горе, горенько моє, -

Де ж та доленька снує ?
Чому не хоче в пару дати,
Хто безкорисно, щиро може кохати ?
Щоб як колись за кохання,

На подвиг, на ешафот ішли, -
Вмирили за коханням і вірнії були.
Гай, гай, тепер вже гроші в моді,
Вже амури безробітні, як усі в народі.

Тепер лиш пристрасть до грошей панує,
Амури, кохання лиш в книжках існує,
Душа радіє, відпочиває коли таке читає.
Тепер такого не найдеш, не має;

Тепер лиш вигода і гроші –
Все продається і купується, мої хороші.
З вигодою женяться і живуть,
По правді лиш помруть.

Сини мої, лебедики,
Я вас благословляю –
Лету вам щасливого
Від душі бажаю.

Щоб сонячно було вам,
Щоб бурі обминали.
А все від бога йшло –
Затишно і тепло.

Немов осінні листя
Кружляє вас життя,
Та матері молитва
Благає щасливе вороття.

Любуюсь, як листя з берізки
Пожовкле додолу летить, -
Вітерець повійне, закружляє
І килимом вкриє садочок за мить.

З пожовклого листя кружля заметіль,
Курликання в небі луна від усіль.
Це гуси у вирій уже відлітають,
Від холоду лютого вчасно тікають.

А я тут лишаюсь з берізкою своєю,
Щоб завірюху і холод здолати,
Якщо нам судилось долею
Весною ожити і ще літувати.

Повоєнна згадка

Якось влітку за селом
Зупинивсь циганський табір.
Всяк по-своєму в селі
Був їм дуже радий.

Зразу кузня задимилась –
Молодий коваль Петро
Всім робив добро:
Сапу, заступ, плуга

Зробить вмить і без натуги.
Любий сільськогосподарський реманент
Виліта з вмілих рук в момент.
Хто що дасть, плати не вимагає,

Як на гріх телевізор показав Будулая.
І дівчата на виданні
За цигана почали змагання.
За циганську любов

Посварилась Маруся і Ганнуся знов.
А Петро гав не ловив –
Обох гарно приголубив, полюбив.
Восени цигани подались назад,

А в селі бігає двоє циганчат.
І веселі і метні, до науки та ругні, -
Циганчата хоч малі,
Знамениті у селі.

Нащадки глибоко вдячні Шевченкові
Вічнозелений вінок покладали,
Як полум'я червоне
Калину в нім вплітали.

І стиглі жовті колоски,
І хмаркою блакитні волошки.
Цвіт вишневий в голові,
Троянди ніжні запашні,

Жоржини, гвоздики пламенисті,
І чорнобривці, як дівочеє намисто.
А крапельки роси на пелюстках
Сльозинками блищали на вінках,

Скорботно бреніли у серцях.
Вінок цей міняли не зів'яне,
Нащадкам уроком доблесті стане.

немов з криниці,
З мудрості народної
Черпаю я знання.
У всі часи є і було
Невичерпне джерело мудрості, -
Богом нам дано.

Слова

В словах таится сила исполина,
Они энергию мощную излучают:
То поднимут со смертного одра,
То наповал убивают.

Слова, слова, вы все живые,
Как люди разные бывают :
Щедры, добродушны и ворчливы,
А то жестоки – казнят и убивают.

Слова раскроют душу настежь,
Поведают об искренней любви.
О верности, о дружбе вечной –
С ними б мне век идти.

Не отвергаю слов потешных, -
Лукавые, но истина бывает.
Брань и смех, притворства –
Все воедино потешает.

Боюсь слов разочарования,
Когда надежду и веру потеряешь.
Безысходность кажется концом, -
Сам себя казнишь и проклинаешь,

К Всевышнему словами горе изливаешь.
Но ненавижу слов холодных,
Жестоких, острых, как топор.
Они человека убивают, -
Или выносят приговор.

Одари

Одари меня, Новый Год,
Не деньгами, цветами.
Дай мудрости, одари
Златокудрыми словами.

Что б слова, как цветы
Аромат разносили,
Строки впору ручью
Неисчерпаны были.

Что б слова и строка
Ранили сердце чужое,
Соловьем зазвенела мелодия та, -
С легкостью ветра, навевала былое.

Что б мысли и смысл,
Были не водичкой безликой,
А вдохновенным порывом
И музой великой.

Одумайтесь, земляне

В прозрачном шаре атмосферы
Плывет ритмично, движется Земля,
Ее вечным спутником и другом –
Нелюдима, холодная Луна.

Она тайны человеку не раскрыла,
Зажигает у сердцах любовь –
То притягивает, то отстраняет
Каждый день вновь и вновь.

Когда наступит сумрак ночи,
Луна осветит владения свои, -
Кто попал в ее сияние –
Подвергнут будет искренней любви.

А на Земле смешалось в хаос все –
Призывы помощи, стоны и рыдания,
Музыка, джазы, песни, пляски,
Людские радости и страдания.

Земляне вечно воевали,
В них страсти, жадность, коварство бушевали.
И все хорошее, что создал человек,
Жестокость и дурость затмевали.

Землянам нужно нравы изменить,
Научиться со всеми в дружбе жить:
Не грабить, богатства не копить,
А всем любовь, добро дарить.

Если бы земляне милосерднее были,
Друг друга полюбили, -
Чтоб исчезло зло, война,
Еще долго вертелася б Земля.

Із тисячі очей
Мені потрібні ті,
Які в пільмі нічній
Світитимуть мені.

В яких вогонь палає
І іскорки горять,
Вони аж душу припікають, -
В них любов, енергії заряд.

Вони в житті зігріють,
Віям вогонь той не сховать.
Мені б вік грітися від нього,
Більш нічого не бажать.

Не забувай

Доля іноді б'є жорстоко
І гонить з краю в край,
А ти люби свою Вітчизну
І на чужині її не забувай.

Не забувай весни солов'їні,
Сади буяють пишним цвітом, знай.
І в річці лілії розквітли, -
На чужині все те пам'ятай.

Вітер теплий, ніжний
Заведе тебе у зелений гай.
В траві суниці пламеніють,
Нагнись, букетик назбирай.

В лісі напивсь джерельної води,
Ти часткою природи цієї став.
Як вірний син своїй Вітчизні
Не зрадив і не забувай.

Ти виріс в цім кутку природи,
І надихав тебе цей край.
Отож люби, кохай його,
І до кінця днів твоїх не забувай.

Петрусів атлас

Похнюпившись Петрусь зі школи брів,
Батько глянувши на сина:
„Мабуть двійку вже вхопив”!
Татусю, я ж не винний,

З сльозами хлопець відповів,
Ніде не міг на карті відшукати
Антільських островів.
А ще вчителька веліла

Показати море без берегів. (Саргасове)
Його теж, хоч старався,
Відшукати не зумів.
А ще озеро тіті-кака зветься, -

З карти зникло геть усе,
Невідомо, чи знайдеться.
Я бракований мабуть атлас маю,
Те, що треба не знайду,
Тому і двійки хапаю.

Хомора

Моя малесенька Хомора
Збирає води до Дніпра:
В'ється Подільським краєм,
Спокійна, лагідна, мілка.

Навесні тут все буяє:
Роскішно лілія цвіте,
І лебедів велика згряя
Відпочинок свій найде.

Повертаючись з Євфрату,
На гніздів'я весняною порою,
Найдуть затишок, і поживу
В Подільським краї на Хоморі.

Тішить зір така картина,
Коли сім'я велика лебедина
На Хоморі вирощує діток, живе, -
Уроки плавання їм дає.

Осанка, грація їх так величава,
Пишність одягу і білизна,
Розумні очі, червона корона –
Це символ миру, любові і добра.

Снігурі

Горбушку хліба снігурам
Повісила на вишні.
За годину налетіло їх багато, -
Ото було радості, щебетань і свисту.

Побачила стара ворона,
Як снігурі хлібець клювали, -
Покликала собі друзів на підмогу:
Горбушку ледь, ледь не зірвали.

Мій кіт старий мурко
Закрався на ворону,
Стрибок ... зробив –
І хвіст ворони впав додолу.

А снігурі знову взялись
Клювати свій хлібець,
Мурчик зліз додолу
І вмився накінець.

Это было недавно

Тревожная молодость птицей летела,
Нас словно ветром несло –
Мы молоды были, дружили, любили,
Это было недавно, это было давно.

Тревоги и радости нас провожали, -
В мечтах у нас было одно:
Трудиться на благо Отчизны –
Это было недавно, это было давно.

Мы сказку в жизнь превращали,
И в космос летели мы заодно.
Трудились, искали, в жизнь воплощали –
Это было недавно, это было давно.

Мы себя посвятили Отчизне –
До последнего все отдано.
Цвела и крепчала держава –
Это было недавно, это было давно.

Не заметили мы, как жизнь пролетела,
Время к финишу уже подошло.
Мы сделали все, что умели,
Мы отдали все, что имели –
Это было недавно, это было давно.

Новогодняя ночь в лесу

Завьюжило немного,
Хлопьями посыпал снег.
Лес превратил в сказку –
Деревья и кусты в белое одел.

Как в волшебном царстве,
Все покрыто белизной.
А зайка подарки собирает
Подружке дорогой.

Нашел с гроздьями калину,
Ветку рябины прихватил,
И очень посторался –
Морковки штучки три добыл.

Сам того не замечая,
Улыбался, стал песню напевать.
Отправился в кусты
Подружку поздравлять.

Подружка под кустом сидела,
Как у избушки снеговой.
Снегирь на веточке соседней,
Ей пел про зиму и покой.

Наш зайка по-рыцарски повелся –
В избушку зашагал,
Подал подарки милой
И крепко целовал.

Целовал щечки, ушки, лапки,
От всего сердца поздравлял.
Запел о любви, о лете,
Других поздравить зашагал.

Спав їжачок, в листя загорнувсь,
Під Новий Рік проснувсь,
Лапкою голки розчесав.
В корзинку подарунки поклав,

Поздоровити матусю поспішав.
Буде мама рада бачити синка –
Подарунки ніс із далека.
Два яблука, грушка і грибки,

Горобина, калина, солодкі корінці.
Побачила мама сина, зраділа –
Почастувала, спать положила.

Белый песик мой Кузьма,
Подружек ищет из далека.
Подружку Донну Бейжу заимел,
Даже толком не поел.

Тут подружка прибежала,
С миски все поела и слизала.
Возле Кузьмы повертелась,
На солнышке погрелась.

И умчалася домой,
Бедный Кузя потерял покой.

Натхнення

Співає щаслива душа,
Розцвіта, як троянда в теплі:
Скільки радості, скільки мрій,
Скільки дано прожити на Землі ?

В мрії вклала натхнення своє,
Щоб вітчизна моя розцвіла.
Щоб народ заможно зажив,
Щоб ні з чийх очей не скотилась сльоза.

Я щирим бажанням, душевним стремлінням,
Запорука на процвітання, добро, чистоту –
Хай діти і внуки щасливі будуть,
А я хай спокійно умру.

В житті не рідко буває:
Встав рано на роботу спішиш, -
Кажеться крила ростуть за спиною,
І ти вже не йдеш, а летиш.

Якщо любима робота –
І успіх і радість до тебе прийде,
Ти душею поринув у вись,
Благословенне почуття польоту миліше за все.

Ти йдеш по землі,
А в мріях над нею летиш.
І чари польоту, чари небес
Заполонили розум увесь.

Навчись прощати ворога –
Зло перемагати силою добра;
Не завдавай болю ближньому
І тебе осінятиме Голгофська зоря.

Якщо тебе принизили,
І гірко плаче твоя душа –
Відчай стоїть вже на порозі,
Ти припади до спасителя Хреста.

Молись йому щиро, щиро, -
В молитві сила і любов.
Вона лікує душу, як бальзам,
Тоді вернеться втрачене все знов.

Молитва щира – велика сила,
Промінчиком до Бога полетить, -
Твою стражденну грішну душу
Великодушно ісцелить.

Вірність і кохання

Весна прокинулася зненацька,
В саду зазеленіло, -
Серденько милої Джульєти
Сміялося, то нило.

Любов за нею підглядала,
Ішла повільною ходою, -
Амур веселий і стрункий
Прицілився з лука стрілою.

Стріла не долетіла ще,
Та міф тому порука –
Поранить серце молоде,
Вогонь запалить з лука.

Хай музи не мовчать –
Фанфари зазвучали:
Любов, вогонь у серці молодім
Яскравим полум'ям палали.

В такі хвилини рокові
Ніякій силі його не загасити;
На все, на все пішли б вони,
Аби кохати і любити.

Таке кохання не вмирає, -
Воно достойнеє вінця.
І Джульєта молодая
Цей жереб прийняла.

Серце вірного Ромео
Згоріло на вуглик,
Простягши руки до Джульєти,
Останній подих зник.

Проснувшись з сну Джульєта,
Допила келих Ромео весь до дна.
І пригорнувши коханого до себе,
З ним в потойбічний світ пішла.

Вірність у коханні Ромео і Джульєти
Прикладом можуть слугувати:
Хай мало, але ще не перевелись,
Інакше світ не буде існувати.

Зрада

В моїм саду цвіли троянди:
Червоні, жовті, білі-білі,
В моєму серці росла тривога, -
Втрачала останнії надії.

Як ти проходив вранці садом,
Я задивилась на твій стан.
Ридала довго під вербою,
Стеливсь на березі туман.

Навіщо так повівсь зі мною,
Ти присягавсь у вірності своїй –
Ти пестив, заглядав у очі,
А я повірила тобі.

Якби ти знав журбу мою і муку,
Пекучий біль, що я пережила,
До серця клала руки –
Тебе і долю я своєю кляла.

Кляла той час, коли тебе зустріла,
Дівочі мрії, що рано розцвіли;
Кляла твої веселі, ясні очі,
Що до сліз і горя мене лиш довели.

Іскра в слові

Чим вище в гори – сніг біліший;
Глянь, він начебто яскравіший.
Але коли візьме його твоя рука,
З долоні капне звичайнісінька вода.

Порою трапляється і з нами,
Коли рифми гарно сяють між рядками.
Але, якщо вони далекі від життя,
Холодні, не відбивають потреб буття –
Вони приречені на забуття.

Якщо слова іскрою в серці запалають,
Сколихнуть, радість або гнів викликають,
З тобою радіють або страждають, -
Слова ці не вмирають.

Народ слова ці береже,
З ними живе і в бій піде.

Ранок

На зустріч вранішній зорі
Квіти бутони розкривають.
Торкнувшись прзорої роси,
Пахощі цілющі розливають.

Пташина щебетом зорю зустріла –
Земля умилась і зраділа,
Що день настане, все оживе,
Землянам радість принесе.

На сході небо запалало –
Сонце щедро проміння розсівало,
Життя, життя скрізь вирувало;
Душа в хвилини ці благодать Богу відчувала.

Не знала я розлук і зради,
Цілком щасливая була, -
Та гіркий хміль, спокусник ада
Отравив твоє і моє життя.

Як ти приходив на підпитку,
Вчиняв дебош в сім'ї.
Тебе зненавиділи діти
І осоружним став мені.

Ми перестали розумітись,
Ти не жив інтересами сім'ї.
Водився з друзями-п'яничками
І часто міряв калюжі.

Вічність

Вічність – наймолодша і найстаріша,
Бо складається з хвилин і часу
До безконечності в запасі.
Життя іде, у вічність відлітає, -

Від дідів, батьків і все минає
В блакиті неба на Чумацькому шляху;
На білих хмарах я також попливу,
Як мої всі предки і сестра,

Тому що вічність завжди молода.
Вічність ніколи не старіє, не вмирає
Зустрітись з кожним має.

Вже посивіла голова,
Погано бачать очі, -
Душа змиритися не хоче,
І бодрствує опівночі.

Вона згадає пережите:
Радості і тривоги,
Теперішні всі перепетії,
А то і косогори.

Часто на майбутнє
В сні дасть якусь прикмету;
Не розгадавши до кінця,
Насторожишся від майбутнього секрету.

Нерозділене кохання

Стоїть верба над річкою –
На воду нахилилась,
На чудову свою вроду
З висока задивилась.

Я ж така пригожа,
Я ж така струнка –
Щиро покохала
Зеленого дубка.

Я його кохаю,
Часто так зітхаю;
А ночами і вранці
Про любов співаю.

Та дубок на мене
Уваги не звертає –
Молоду берізку
щиро він кохає.

Чим я гірша за берізку, -
І сережки гарні маю,
І струнка і кучерява,
Ще й гарно так співаю.

Та розлучниця моя
Кращу долю має:
Заполонила дубка,
З щастя розцвітає.

Доле моя, доле,
Доленько моя,
Плакати, слізьми умиватись
Мене ти прирікла.

Вміло вибирай товариша,
Жди пока нагода трапиться.
Хто улесливо тебе підхвалює,
В душу лізе, а за очі обманює –

З таким дружби не води,
Краще сам іди.
Другий не лізе в душу, поруч йде,
Якщо оступишся, допоможе, підніме, -

Мовчазно, доброзичливо себе веде.
В любу хвилину кинеться допомогти –
З таким дружи, в дорогу йди.
Є ж приказка така:

Не на веселій вечірці друзі пізнаються,
Вони пізнаються долею:
Як горе нагряне і сльози польються,
Той друг, хто заплаче с тобою.

Мій старенький пес Кузьма
Хворіє часто і здавна.
Я до лікаря його ношу –
Вихожу і спасу.

Він покірно ліки проковтне,
Якщо запакую їх у щось смачне:
У вареничка, чи м'яско, пампушечку, ковбаску.
Хоч старенький – 18 років має,

А сусідок молоденьких навіщає.
Там його здоровенні собаки-розбишаки
До крові покусують:
Вуха, куски шкіри повиривають;

На ніжечку кульгає, ледь, ледь шкандибає.
А відлежить, залиже рани –
Вже й на ноги твердо стане,
Знов на гульки побіжить, -

Намнуть боки, покусують і лежить.
І не кається в гульбі,
Значить грає кров і в старі роки.

Людина – часточка Всесвіту

Прислухайтесь, як дозріваючи шумлять жита,
Прислухайтесь, як співають гаї і ліси,
Як п'януть калини, горобини, винограду грона –
Земної щедрої землі корона.

Над морями, степами, островами, у фіордах –
Скрізь почувете замріяні, чарівні акорди.
У вітрах і хмарах, в тихі дні вони звучать,
Ця гармонія в природі і людині буде жить.

Космос нові мрії навіває,
Життя і смерть у Всесвіті триває.
Безмежний Всесвіт, Богом благословенний
В нас вміщується так звичайно.

Пізнаємо струнки теорії законів споконвічних,
Красу Мадонни і Монни Лізи вічних,
Священні німби і тернові вінки,
Мелодій Авва Марія такі чарівні.

Іноді спалахи душі Прометеевим вогнем,
Космічною іскриною палали кожен день.
Людина, як крихітка в космосі є,
Та Всесвіт в людині живе.

Жду, виглядаю сина

Я часто небо так прошу,
Без вагань себе у жертву принесу.
Аби ти, сину, додому повернувся,
До неньки своєї пригорнувсь.

Міцно притиснути тебе до серця,
Щоб сльози радості і милосердя затуманили очі,
Щоб спогадами все перебрали до півночі.
Пробач мені, я строгою була, -

Я ж хотіла вам лише добра .
Тому душею за тобою мандрувала,
Молитвою від бід тебе спасала.
Невже ще доживу, зустрінуся з тобою,

І біль розлуки розсію між росою.
Хай випарується біль розлук і горя,
Хай прибій радості, єднання
Затопить нас, як море.

Життя – спалах

Спалахом миттєво життя промайне,
Душа не завжди спокій найде –
Печалі і радості у вічність кануть,
Важко старість за собою тягнуть.

Одинокі вдвічі більш зазнають гіркоти,
Коли діти не дають теплоти,
Коли швидше хочуть позбутись тебе, -
Рівновагу втрачаєш не знайдеш себе.

Несподівано душа в інший вимір летить –
Тут лишатись їй Бог не велить .
Якщо на Землі не чинив людям зла,
То і там не позбавлять ласки і тепла.

Літнарівч Тетяна Миколаївна

Вітер часу

Шостий збірник поезій

Впорядкував: Літнарівч Руслан Миколайович,
Доцент, кандидат технічних наук

Комп'ютерний набір
та макетування: Воєділов Ігор Анатолійович

14000, м. Чернігів, вул. Белова 4
Кафедра геодезії і фотограмметрії
Чернігівського державного інституту
економіки і управління.